

PENSIOENFONDS MEUBEL

**Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de
Meubelindustrie en Meubileringsbedrijven**

Beleid Duurzaam Beleggen

13 DECEMBER 2019

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	3
2.	Doelstelling en uitgangspunten	4
2.1.	Doelstelling.....	4
2.2.	Beleggingsovertuiging.....	4
2.3.	Overige uitgangspunten	4
3.	Doelstelling duurzaam beleggen en speerpunten	6
4.	Instrumenten duurzaam beleggen	8
4.1.	Beschikbare instrumenten	8
4.2.	Huidige thema's	9
4.3.	Huidige invulling instrumenten en thema's	10
4.4.	Beschrijving ESG-due diligence stappen	11
5.	Rapportages, Monitoring en Communicatie	12
5.1.	Rapportage en monitoring	12
5.2.	Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling	12
5.3.	Communicatie	12
Bijlage 1	Diverse richtlijnen.....	13
Bijlage 2	Overzicht huidige duurzaamheid in beleggingsportefeuille BPF Meubel (augustus 2019)	15

1. Inleiding

Duurzaam beleggen is een belangrijk thema voor Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Meubelindustrie en Meubileringsbedrijven (hierna BPF Meubel of het Pensioenfonds). Als investeerder kan het Pensioenfonds een belangrijke bijdrage leveren aan duurzame ontwikkeling. Bij het maken van investeringsbeslissingen neemt het Pensioenfonds niet alleen risico- en rendementsfactoren mee, maar het Pensioenfonds kijkt ook naar maatschappelijke effecten door bij elke investeringsbeslissing het aspect duurzaamheid mee te wegen. Hoe het Pensioenfonds dit doet is vastgelegd in dit beleid duurzaam beleggen.

In 2016 en 2019 heeft het Pensioenfonds deelnemersonderzoeken uitgevoerd. Daarin is vanuit de deelnemers een overduidelijk signaal gekomen dat zij duurzaam beleggen belangrijk vinden en zij hebben daarbij aangegeven welke thema's zij belangrijk vinden. Het Pensioenfonds heeft zich aangesloten bij de Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling (VBDO), zodat de activiteiten die het Pensioenfonds op dit gebied uitvoert, ook zichtbaar zijn voor alle deelnemers. Het pensioenfonds heeft daarnaast in 2018 het IMVB-convenant ondertekend, waarbij het pensioenfonds heeft gekozen voor het "Brede spoor" dat van toepassing is op alle pensioenfonds die het convenant hebben ondertekend¹. Hiermee bindt het pensioenfonds zich aan de implementatie van de richtlijnen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) en de Verenigde Naties (UNGP's). Zoals de Pensioenfederatie ook weergeeft in haar Servicedocument verantwoord beleggen: De opvattingen van pensioendeelnemers en van de maatschappij waarvan deelnemers onderdeel uitmaken over wat 'verantwoord' is, zijn niet statisch. Dat zorgt ervoor dat dit beleid ook in ontwikkeling is en kan veranderen.

Allereerst worden in dit beleidsdocument in hoofdstuk 2 de doelstelling en uitgangspunten vastgelegd. Hoofdstuk 3 gaat in op een nadere uitwerking van de doelstelling en speerpunten op het gebied van duurzaam beleggen voor de komende jaren. Daarna wordt in hoofdstuk 4 aangegeven welke instrumenten er zijn en welke instrumenten het Pensioenfonds gebruikt om invulling te geven aan duurzaam beleggen. Op welke wijze over duurzaam beleggen wordt gerapporteerd en hoe dit wordt gemonitord is opgenomen in hoofdstuk 5. Tot slot staat in bijlage 2 hoe dit er momenteel voor de beleggingsportefeuille van het BPF Meubel uitziet.

¹ Het Pensioenfonds heeft niet gekozen voor het optionele "Diepe spoor" waarbij via deelname aan projecten onderzoek wordt gedaan naar het vergroten van invloed door samenwerking. Hierbij ligt de nadruk op risico's en negatieve effecten op sociaal gebied.

2. Doelstelling en uitgangspunten

2.1. Doelstelling

De primaire doelstelling van het Pensioenfonds blijft ten alle tijden het uitvoeren van de pensioenregeling naar een optimale kwaliteit, zorgvuldigheid en openheid. Het Pensioenfonds doet dit op een duurzame wijze. Voor de beleggingen betekent dit dat moet worden voldaan aan een aantal minimum normen en waarden ten aanzien van mensenrechten, arbeidsnormen, milieu en anticorruptie. Duurzame ontwikkelingen moeten worden gestimuleerd. Dit alles zodanig dat het Pensioenfonds altijd in staat blijft om de beleggingsdoelstellingen te realiseren.

2.2. Beleggingsovertuiging

Ten aanzien van duurzaam beleggen heeft BPF Meubel het volgende in haar investment beliefs opgenomen:

De verantwoordelijkheid van het fonds gaat verder dan een goede risicorendements-afweging. Ons pensioenfonds heeft als lange termijn belegger eveneens een duurzame functie

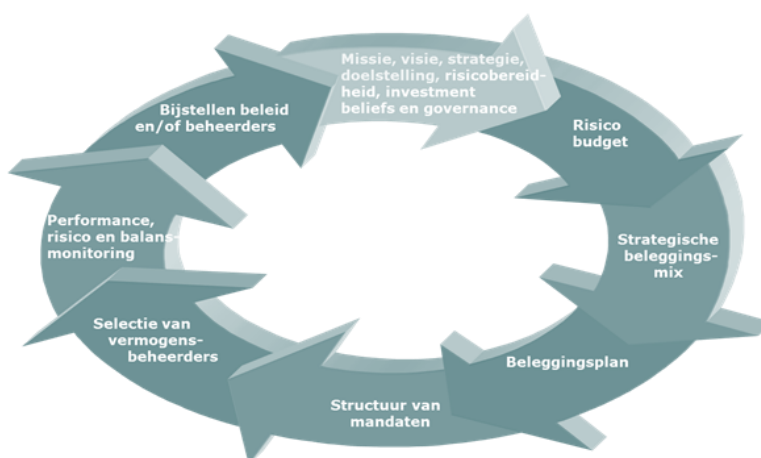
Hetzelfde geldt voor de vermogensbeheerorganisaties waar het Pensioenfonds mee samenwerkt. Deze partijen dienen aan bepaalde voorwaarden te voldoen. Het Pensioenfonds voldoet daarnaast aan wet- en regelgeving zoals de regelgeving m.b.t. het vermijden te beleggen in bedrijven die controversiële wapens maken, onderhouden of verhandelen. Maar ook de IORP II wetgeving waarin verplichtingen zijn opgenomen ten aanzien van communicatie en risicomanagement ten aanzien van klimaatrisico's.

Het Pensioenfonds weegt het aspect 'duurzaamheid' mee in de totale beleggingscyclus. Het Pensioenfonds streeft naar een evenwicht tussen rendement, risico en maatschappelijke impact. Ook aspecten als transparantie en uitlegbaarheid kunnen meespelen in de overwegingen

2.3. Overige uitgangspunten

Het pensioenfonds hanteert (maatschappelijke) waardecreatie op de lange termijn als een leidend principe. Dit komt tot uitdrukking door de volgende uitgangspunten van het beleid:

- Duurzaamheid (ESG-factoren) is een integraal onderdeel van het totale beleggingsproces en wordt onder andere meegenomen in de selectie en in de evaluatie van beleggingscategorieën.

- Bij elke stap wordt de impact van ESG-factoren meegenomen. Bij het opstellen van de structuur van mandaten en de selectie van vermogensbeheerders betekent dit dat de ESG-impact wordt meegewogen in de besluitvorming. Voor de monitoring betekent dit dat naast risico en rendement ook wordt gekeken naar de ontwikkeling ten aanzien van duurzaamheid in de portefeuille.
- Specifiek voor vastgoed en hypotheek is het meenemen van de impact van ESG nader geconcretiseerd. Hierbij streeft het Pensioenfonds naar een zo hoog mogelijke GRESB-score (Global Real Estate Sustainability Benchmark). Het gaat hierbij om de duurzaamheid van de vastgoed organisatie (dus niet alleen het vastgoed zelf). GRESB heeft zich ontwikkeld tot een internationale standaard en heeft invloed op de waardering van het vastgoed in de portefeuilles.

Daarnaast heeft BPF Meubel mede op basis van haar investment beliefs de volgende uitgangspunten voor het duurzame beleid gedefinieerd:

- BPF Meubel streeft naar een beleid dat werkbaar is voor wat betreft de implementatie en monitoring.
- BPF Meubel is zich ervan bewust dat er geen eenduidige onderzoeken zijn die aantonen dat duurzaam beleggen ook daadwerkelijk tot een structureel hoger of lager financieel rendement leidt. Wel heeft het bestuur de overtuiging dat bedrijven die zich inzetten op het gebied van ESG-factoren leiden tot meer duurzame bedrijven en dus een positief maatschappelijk rendement;
- Aan de implementatie van het beleid duurzaam beleggen zijn extra kosten verbonden ten opzichte van een beleid zonder duurzaamheidscriteria. Dit kan oplopen tot enkele basispunten. Het bestuur heeft hier op voorhand geen maximum voor gedefinieerd en bekijkt elk initiatief vanuit een kosten / baten perspectief. Hierbij wordt zowel het te verwachte financieel als maatschappelijke rendement beoordeeld;
- Bij beleggingen met gelijke risico- rendementskarakteristieken gaat altijd de voorkeur uit naar een invulling met duurzaam beleggen;
- Het beleid duurzaam beleggen is niet statisch. Ontwikkelingen gaan snel en dat heeft impact op het beleid. Het lange termijn strategisch beleggingsbeleid wordt elke vier jaar herijkt, inclusief het beleid duurzaam beleggen. Het beleid duurzaam beleggen wordt jaarlijks geëvalueerd;
- BPF Meubel onderschrijft de OESO-richtlijnen voor multinationals en de UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGPs). Daarbij gebruiken wij het OESO-richtsnoer voor institutionele beleggers als leidraad. Een toelichting op deze richtlijnen is opgenomen in de bijlage. Wij verwachten eveneens van de vermogensbeheerorganisaties waar het Pensioenfonds mee samenwerkt en van de ondernemingen waarin het Pensioenfonds belegt dat zij conform deze internationale standaarden handelen en dit publiekelijk kenbaar maken.
- Daarnaast vormen (inter)nationale verdragen en gedragscodes zoals de Principles for Responsible Investment van de Verenigde Naties (VN Principles), Global Compact van de Verenigde Naties (opgenomen in bijlage 1) en de “best practice” bepalingen van Eumedion het uitgangspunt voor de verantwoorde invulling van het beleggingsbeleid. Global Compact is een initiatief van de Verenigde Naties en bestaat uit universele principes die gebaseerd zijn op verschillende, algemeen erkende verdragen, zoals de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, belangrijke conventies van de International Labour Organisation en het VN-verdrag tegen corruptie.
- De vermogensbeheerorganisaties waar het Pensioenfonds mee samenwerkt, erkennen en maken de algemeen door de Verenigde Naties vastgestelde minimale maatschappelijke normen onderdeel van hun ondernemingsbeleid, strategie, cultuur en dagelijkse gang van zaken (ondertekenaars UNPRI).

3. Doelstelling duurzaam beleggen en speerpunten

Het Pensioenfonds heeft haar missie, visie en strategie uitgewerkt naar vier pijlers. De pijlers klantgerichtheid en professioneel gedrag, zijn nader uitgewerkt in speerpunten voor de wensen van het Pensioenfonds ten aanzien van duurzaam beleggen, waaronder:

- *Klantgerichtheid:* Vertrouwen door te laten zien dat de middelen van de deelnemers zorgvuldig worden beheerd. Tegen marktconforme kosten en adequate rendementen en duurzame wijze belegd.
- *Professioneel gedrag:* Beleggingen tegen aanvaardbare risico's en op duurzame wijze.

Met het nader concretiseren van de doelstellingen ten aanzien van duurzaam beleggen, geeft het Pensioenfonds een nadere richting aan het beleid duurzaam beleggen voor de komende jaren:

Doelstelling t.a.v. duurzaam beleggen	<p>Tegen marktconforme kosten en adequate rendementen duurzaam beleggen. Voor de beleggingen betekent dit dat moet worden voldaan aan een aantal minimum normen en waarden ten aanzien van mensenrechten, arbeidsnormen, milieu en anticorruptie. Duurzame ontwikkelingen worden gestimuleerd. Dit alles zodanig dat het Pensioenfonds altijd in staat blijft om de beleggingsdoelstellingen te realiseren. Met het beleid duurzaam beleggen geeft het Pensioenfonds invulling aan haar duurzame functie.</p> <p>Bij de vierjaarlijkse herijking van het lange termijn strategisch beleggingsbeleid worden de thema's en speerpunten in het beleid duurzaam beleggen eveneens herijkt. De beleggingsinstrumenten worden hierop indien nodig aangepast.</p>
Aanloop naar 2021	<p>Het Pensioenfonds heeft de volgende thema's als speerpunten benoemd, vanuit de achtergrond als werkgever in de meubelindustrie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bijdragen aan de afschaffing van kinderarbeid; • Arbeidsnormen. <p>Deze speerpunten zijn onderdeel van de tien algemene principes vanuit de Global compact van de Verenigde Naties.</p> <p>Vanuit het deelnemersonderzoek 2019 is extra aandacht gevraagd voor het aandachtsgebied "Goede gezondheid en welzijn". Deelnemers geven aan de tabaksindustrie te willen uitsluiten.</p> <p>Het Pensioenfonds onderzoekt doorlopend of het haalbaar is om deze speerpunten te implementeren met de huidige beleggingsinstrumenten van het Pensioenfonds binnen de bestaande beleggingscategorieën. Dit kan betekenen dat het uitsluitingsbeleid wordt uitgebreid of dat deze thema's in de dialoog met ondernemingen worden benadrukt.</p> <p>Daarnaast zal het Pensioenfonds onderzoek doen naar de thema's in de richting waarvan impact investeringen gedaan kunnen worden.</p>

Waar staan wij in 2021?	<ol style="list-style-type: none">1. T.a.v. het klimaat:<ol style="list-style-type: none">a. Het Pensioenfonds heeft een jaarlijks overzicht van haar CO2 uitstoot van de portefeuille (Carbon footprint);b. Jaarlijks wordt deze CO2-uitstoot tenminste 3% lager, in eerste instantie door de dialoog met ondernemingen aan te gaan.c. De ontwikkelingen op het gebied van klimaat gaan snel. Nieuwe klimaatthema's vormen het uitgangspunt voor de in te zetten beleggingsinstrumenten.2. Het Pensioenfonds investeert in geselecteerde Sustainable Development Goals.3. Het Pensioenfonds heeft Impact investeringen.4. ESG-integratie is een formeel onderdeel van het beleggingsproces en daarmee ook van selectieprocedures.5. Integrale rapportage over het beleid duurzaam beleggen.6. Indien er onvoldoende aantoonbaar resultaat geboekt is door middel van engagement sluit het bestuur dergelijke bedrijven uit.7. Periodieke dialoog met stakeholders door middel van enquêtes, polls op de website en mailings geven het bestuur inzicht in de voorkeuren van haar stakeholders.
--------------------------------	--

Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (IMVB)

In Nederland doen we wereldwijd zaken. Internationaal opererende bedrijven kunnen betrokken raken bij bijvoorbeeld misstanden in bedrijven of schade aan kwetsbare ecosystemen. In convenanten voor Internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen (IMVO) gaan bedrijven samen met de overheid, vakbonden en maatschappelijke organisaties aan de slag om misstanden te voorkomen.

De convenanten hebben tot doel om de situatie te verbeteren op een aantal risicogebieden en gezamenlijk oplossingen te bieden voor problemen die bedrijven niet alleen kunnen oplossen. Pensioenfonds beleggen in internationaal opererende bedrijven en kunnen door middel van die beleggingen mogelijk invloed uitoefenen op die bedrijven. Daarom wordt in de context van pensioenfonds gesproken over een Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (IMVB-)convenant.

Op 20 december 2018 hebben Nederlandse pensioenfonds het IMVB-convenant Pensioenfonds met maatschappelijke organisaties (ngo's), vakbonden en de overheid ondertekend. Het convenant is ondertekend door de Pensioenfederatie en door 73 pensioenfonds (waaronder BPF Meubel) die €1.180 miljard aan belegd vermogen vertegenwoordigen wat samen goed is voor bijna 90% van het beheerd vermogen. Het Pensioenfonds heeft hierbij gekozen voor het "Brede spoor", dat van toepassing is op alle pensioenfonds die het convenant hebben ondertekend.

4. Instrumenten duurzaam beleggen

4.1. Beschikbare instrumenten

Er zijn verschillende instrumenten die het Pensioenfonds voor haar duurzaam beleggingsbeleid kan inzetten:

1. Engagement;
2. Stemmen (Proxy voting);
3. Uitsluitingen;
4. Insluiten;
5. Impactbeleggingen;

1. Engagement

Het toepassen van engagement betekent dat het Pensioenfonds, samen met andere beleggers de dialoog aangaat met ondernemingen die betrokken zijn bij schendingen van fundamentele uitgangspunten op het gebied van milieu, sociaal beleid en governance. Bedrijven worden aangesproken op deze onderwerpen en de dialoog wordt op een constructieve manier aangegaan met de ondernemingen waarin het Pensioenfonds belegt om hun prestaties te versterken door verbeteringen door te voeren in de bedrijfsvoering op het gebied van de corporate governance, de maatschappij en het milieu. Het uiteindelijke doel is het creëren en veiligstellen van de aandeelhouderswaarde op de lange termijn.

2. Stemmen

Met stemmen wordt bedoeld dat wereldwijd en op een transparante manier het stemrecht ten uitvoer wordt gebracht in naam van Bpf Meubel. Hierbij wordt gekeken naar de context waarin een onderneming opereert en wordt ondernemingen gevraagd hun beleid toe te lichten. Indien wordt afgeweken van de zogenaamde “best practice” wordt om een gedetailleerde uitleg gevraagd. Met stemmen worden de volgende aspecten bevorderd:

- Proactief worden de minimale standaarden die het fonds hanteert aan de ondernemingen waarin wordt belegd, gecommuniceerd;
- Verbeteren van de bestuursstructuur en —samenstelling;
- Optimaliseren van het remuneratiebeleid om te waarborgen dat het (uitvoerend) management beloond wordt voor het creëren en waarborgen van aandeelhouderswaarde;
- Ontwikkelen van interne controles en risicomanagementsystemen;
- Beschermen van rechten van minderheidsaandeelhouders.

Ook als er een tegenstem wordt uitgebracht, wordt aan de onderneming een uitgebreide toelichting gestuurd over de reden van deze tegenstem. Ook hier is het uiteindelijke doel het behouden en verbeteren van de aandeelhouderswaarde.

3. Uitsluitingen

Het principe van uitsluiten betekent dat bepaalde landen of bedrijven worden uitgesloten om in te Beleggen. De beleggingen worden gescreend aan een uitsluitingenlijst. Op deze manier wordt voorkomen dat het Pensioenfonds beleggingen doet die niet bij het Pensioenfonds of bij de deelnemers past.

4. Insluiten

Het principe van insluiten betekent dat in bedrijven die achterblijven in principe alleen nog wordt belegd wanneer deze ondernemingen kunnen worden aangezet tot verbeteringen. Bij insluiten wordt bewust gekozen voor ondernemingen die voorop lopen en ondernemingen die kunnen worden aangezet tot verbeteringen.

5. Impactbeleggingen

Impactbeleggingen zijn beleggingen die in de eerste plaats als doelstelling een maatschappelijk effect hebben. Financieel rendement is daarnaast ook een doel. In tegenstelling tot de uitsluitingen waarbij het doel is om negatieve impact te minimaliseren, wordt met dit instrument juist actief gezocht naar het creëren van positieve impact.

Eén van de vele mogelijkheden van impactbeleggingen zijn zogenaamde Green bonds. De opbrengsten van deze obligaties hebben als doel om projecten te financieren met voordelen voor het milieu. Een eerste stap is voor het Pensioenfonds om thema's vast te stellen in de richting waarvan eventuele impactbeleggingen gedaan kunnen worden.

4.2. Huidige thema's

BPF Meubel heeft thematische aandachtsgebieden en voldoet aan de wettelijke verplichtingen. Vanuit het meest recente deelnemersonderzoek waarop een grote respons is ontvangen zijn de belangrijkste conclusies de volgende:

- Deelnemers van BPF Meubel vinden het belangrijk dat het Pensioenfonds rekening houdt met duurzaamheid;
- Deelnemers staan achter de gekozen thema's van het Pensioenfonds:
 - Arbeidsnormen;
 - Bijdragen aan de afschaffing van kinderarbeid;
 - CO2-reductie.

Deelnemers vinden het thema gezondheid en welzijn en het uitsluiten van de tabaksindustrie andere belangrijke thema's. In deze paragraaf wordt een korte toelichting gegeven op de bovengenoemde thema's.

Arbeidsnormen en bijdragen aan de afschaffing kinderarbeid

Ten aanzien van kinderrechten zijn er verschillende standaarden. Voor verschillende sectoren en landen is de impact op kinderrechten voor kinderarbeid wel vaak het grootst. Dit betreft met name de sectoren textiel, landbouw, mijnbouw en electronica en dienstenverkeer.

Een effectieve afschaffing van kinderarbeid is onderdeel van de basisprincipes van internationale verdragen. Het blijft echt een moeilijk onderwerp. Het op een plek beëindigen van kinderarbeid, mag er niet toe leiden dat kinderen gedwongen worden om op een andere wijze weer aan inkomsten te komen. Dit moet dan ook altijd in combinatie met kinderrechten, waaronder het recht op onderwijs worden gezien.

Vanuit de basisprincipes zijn beide onderwerpen vaak onderdeel van engagement- en votingbeleid en worden ondernemingen die de basisprincipes in grove mate schenden uitgesloten.

Reductie CO2

Een veel gebruikte maatstaf voor de monitoring van de CO2 uitstoot is koolstofintensiteit. Dit is de geproduceerde CO2 (en equivalente broeikasgassen) uitstoot gedeeld door de behaalde winst. De koolstofintensiteit is uit te splitsen naar activiteit.

Het realiseren van een reductie van de CO₂ uitstoot kan door het uitsluiten of onderwegen van een bedrijf met een hoge koolstofintensiteit en door engagement met een bedrijf. Kenmerkend is dat koolstofintensiteit behoorlijk geconcentreerd is.

Gezondheid en welzijn

Vanuit de Sustainable Development Goals (SDG's) wordt gesteld dat gezondheid essentieel is voor duurzame ontwikkeling. Belangrijke onderwerpen zijn kindersterfte, moedersterfte en verschillende wereldwijde ziekten als HIV/aids, tuberculose, malaria en andere tropische ziekten. Hiervoor is onderzoek nodig naar vaccins en medicijnen. In de doelstelling staat ook het voorkomen en behandelen van drugsverslavingen en alcoholmisbruik en het toegankelijk zijn van seksuele en reproductieve gezondheidszorg.

Gezondheid en welzijn is evenals andere SDG's kwalitatief van aard en kan niet direct 1 op 1 gerelateerd worden aan de verschillende ondernemingen binnen portefeuilles. Vooralsnog zijn engagement en insluiting de beste instrumenten voor dit thema.

De producten vanuit de tabaksindustrie zijn schadelijk voor de gezondheid. Via de instrumenten engagement en uitsluiting kan invulling worden gegeven aan dit thema.

Clustermunitie

Er geldt een wettelijk investeringsverbod voor ondernemingen die clustermunitie, of cruciale onderdelen daarvan, produceren, verkopen of distribueren. Een in Nederland gevestigde financiële onderneming moet adequate maatregelen treffen om te voorkomen dat ze: transacties (laat) uitvoeren in, leningen verstrekt aan of niet-vrij verhandelbare deelnemingen neemt in deze bedrijven. Het meest passende instrument voor dit thema is uitsluiten.

4.3. Huidige invulling instrumenten en thema's

Het Pensioenfonds geeft invulling aan haar verantwoordelijkheid ten aanzien van verduurzaming door gebruik te maken van alle beschikbare instrumenten door de gehele portefeuille. Het is niet mogelijk om voor elke beleggingscategorie gebruik te maken van alle instrumenten.

Voor de categorieën aandelen, bedrijfsobligaties en obligaties opkomende markten, wordt gebruik gemaakt van het instrument uitsluiten. Hiermee geeft het Pensioenfonds invulling aan wettelijke restricties door het uitsluiten van ondernemingen in de wapenindustrie en ondernemingen die de principes van de UN Global Compact in grove mate schenden. Andere belangrijke thema's die het Pensioenfonds grotendeels uitsluit zijn:

- Tabak;
- Ondernemingen met een hoge koolstofintensiteit.

Het pensioenfonds is zich ervan bewust dat met het instrument "uitsluiten van ondernemingen" het resultaat van deze ondernemingen niet verandert. Daarom wil het pensioenfonds ook een actieve houding aannemen en invloed uitoefenen op het beleid van bedrijven via engagement en met haar stemgedrag in aandeelhoudersvergaderingen. Het inzetten van deze instrumenten besteedt het Pensioenfonds uit aan haar vermogensbeheerders. Zo voert StateStreet het engagement- en votingbeleid uit voor aandelen ontwikkelde markten. Insight Investment voert het engagementbeleid voor bedrijfsobligaties. Indien via engagement geen resultaat lijkt te kunnen worden behaald, kan worden besloten bedrijven of sectoren uit te sluiten.

Het instrument insluiting of positieve screening wordt uitgebreid ingezet binnen de bedrijfsobligatieportefeuille en de beleggingscategorie EMD HC.

Impactbeleggen wordt tot nu in beperkte mate gedaan. In de matchingportefeuille en in de bedrijfsobligatieportefeuille behoren green bonds tot het beleggingsuniversum en hier wordt vooral voor de bedrijfsobligatieportefeuille gebruik van gemaakt.

Daarnaast wordt er in de matchingportefeuille voornamelijk belegd in euro staatsobligaties en rentederivaten. Grondstoffen wordt voornamelijk ingevuld met derivaten, waardoor het toepassen van ESG-factoren niet mogelijk is. Voor vastgoed en hypotheek ligt de focus op het verduurzamen van het onderliggende vastgoed. Daarnaast is er bij hypotheek ook aandacht voor de financiële status van de geldlener.

Voor een volledig beeld van de toepassing van de beschikbare instrumenten in de portefeuille wordt verwezen naar bijlage 2.

4.4. Beschrijving ESG-due diligence stappen

Een van de verplichtingen vanuit het IMVB-convenant is dat het pensioenfonds dient te beschrijven hoe de verschillende ESG-due diligence stappen conform de OESO-richtlijnen en de UNGP's worden ingevuld. Het gaat hierbij om de volgende stappen:

- Inbedden van ESG in relevant beleid en managementsystemen;
- Identificeren, beoordelen en prioriteren van daadwerkelijke en potentiële negatieve impact in de beleggingsportefeuille en bij potentiële beleggingen. Hierbij dienen de impact op samenleving en milieu centraal te worden gesteld;
- Negatieve impacts voorkomen en/of mitigeren;
- Monitoring van implementatie van resultaten.

BPF Meubel heeft haar activiteiten vanuit het duurzaam beleggen beleid uitbesteed aan de onderliggende vermogensbeheerders. Een beschrijving van de bovengenoemde stappen zal BPF Meubel opstellen in overleg met haar vermogensbeheerders. Hierbij wil BPF Meubel gebruik maken van het in ontwikkeling zijnde instrumentarium vanuit het IMVB-convenant.

5. Rapportages, Monitoring en Communicatie

5.1. Rapportage en monitoring

Het Pensioenfonds ontvangt rapportages waarin de belangrijkste engagement en voting onderwerpen worden toegelicht per onderneming:

- Het engagement beleid;
- Stembeleid en stemresultaten;
- Prioritering van onderwerpen;
- Voortgang (milestone).

Daarnaast ontvangt het Pensioenfonds ieder kwartaal de uitsluitingenlijsten voor aandelen en bedrijfsobligaties.

De fiduciair adviseur en alle vermogensbeheerders leveren ieder kwartaal overzichten van de ESG-score en carbon score van de portefeuille versus de benchmark.

Het Pensioenfonds gebruikt deze rapportages in de verantwoording naar haar stakeholders.

5.2. Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling

De Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling ('VBDO') doet periodiek onderzoek onder de 50 grootste Nederlandse pensioenfondsnaar de mate waarin er een duurzaam beleggingsbeleid wordt gevoerd. BPF Meubel behoort tot deze groep. De VBDO maakt zich sterk voor een duurzame kapitaalmarkt, die naast financiële criteria ook rekening houdt met sociale- en milieucriteria. Jaarlijks publiceert de VBDO een lijst met de meest verantwoord beleggende Nederlandse pensioenfondsnaar, waarin BPF Meubel is opgenomen.

5.3. Communicatie

Het Pensioenfonds is wettelijk verplicht om in het jaarverslag te vermelden 'op welke wijze in het beleggingsbeleid rekening wordt gehouden met milieu en klimaat, mensenrechten en sociale verhoudingen'.

Daarnaast stelt het Pensioenfonds op de website haar beleid ter beschikking, evenals de rapportages ter verantwoording over haar beleid. Het duurzame beleid is eveneens opgenomen in de Verklaring van Beleggingsbeginselen.

Naast het houden van deelnemersonderzoeken, inventariseert het Pensioenfonds via de website de behoeften van haar deelnemers en informeert het haar deelnemers over de voortgang van de implementatie van het beleid.

Bijlage 1 Diverse richtlijnen

UNGP's

Dit zijn door de VN opgestelde richtlijnen die duidelijk maken wat de rol van staten is en welke verantwoordelijkheid het bedrijfsleven heeft in relatie tot mensenrechten. De UNGP's zijn een aanvulling op de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en andere mensenrechtenstandaarden. De UNGP's kennen drie pijlers: 'Protect', 'Respect' en 'Remedy'.

OESO-richtlijnen

De OESO-richtlijnen zijn aanbevelingen die door de regeringen gezamenlijk worden gedaan aan multinationale ondernemingen. Ze bevatten beginselen en normen voor goed gedrag, in overeenstemming met de van toepassing zijnde wetgeving en internationaal erkende normen.

OESO-richtsnoer voor institutionele beleggers

Het richtsnoer bevat richtinggevende maar niet bindende richtlijnen voor de interpretatie van de OESO-richtlijnen.

Thema's Global Compact:

Thema's 10 principes Global Compact / 10 universele principes Mensenrechten:

- Principe 1: bedrijven dienen binnen de grenzen van hun invloedssfeer de internationaal uitgevaardigde mensenrechten te eerbiedigen;
- Principe 2: bedrijven dienen zich er steeds van te vergewissen dat zij niet medeplichtig worden aan schending van de mensenrechten Arbeidsomstandigheden;
- Principe 3: bedrijven dienen de vrijheid van vakvereniging en de effectieve erkenning van het recht op collectieve onderhandelingen te handhaven;
- Principe 4: de uitbanning van iedere vorm van verplichte en gedwongen arbeid;
- Principe 5: de effectieve afschaffing van kinderarbeid;
- Principe 6: de bestrijding van discriminatie in arbeid en beroep;
- Principe 7: bedrijven dienen voorzorg te betrachten bij hun benadering van milieu-uitdagingen;
- Principe 8: initiatieven te ondernemen om een groter milieubesef te bevorderen;
- Principe 9: de ontwikkeling en de verspreiding van milieuvriendelijke technologieën te stimuleren;
- Principe 10: bedrijven moeten elke vorm van corruptie tegengaan, inclusief afpersing en omkoping.

Duurzame doelen (Sustainable Development Goals):

Bijlage 2 Overzicht huidige duurzaamheid in beleggingsportefeuille BPF Meubel (augustus 2019)

BPF Meubel heeft de volgende vermogensbeheerders aangesteld voor de verschillende beleggingscategorieën in de portefeuille:

- Aandelen (passief beheer):
 - State Street, discretionair mandaat: aandelen ontwikkelde markten;
 - Northern Trust, beleggingsfonds: aandelen opkomende markten.
- Bedrijfsobligaties (beperkt actief beheer)
 - Insight, discretionair mandaat.
- Emerging Market Debt (EMD) Hard Currency (passief beheer), Local Currency (actief beheer):
 - Legal & General (HC), beleggingsfonds;
 - Neuberger Berman (LC), beleggingsfonds.
- High Yield (actief beheer):
 - T-Row Price, beleggingsfonds.
- Matchingportefeuille:
 - Cardano, discretionair mandaat.
- Grondstoffen:
 - State Street, beleggingsfonds.
- Vastgoed (actief en passief beheer):
 - Syntrus Achmea Real Estate & Finance, beleggingsfonds;
 - Northern Trust, beleggingsfonds.
- Hypotheken (actief beheer):
 - Syntrus Achmea Real Estate & Finance, beleggingsfonds;
 - Aegon, beleggingsfonds.

Onderstaande tabellen geven per beleggingscategorie aan van welke instrumenten er gebruik wordt gemaakt.

Portefeuille Fonds/Mandaat	Matchingportefeuille
Engagement	
Stemmen	-
Uitsluiting	-
Impact	Green bonds zijn onderdeel van het instrumentarium van de vermogensbeheerder. Afhankelijk van marktomstandigheden kan de beheerder kiezen voor een groene obligatie.
Overig	-

Portefeuille Fonds/Mandaat	Aandelen Ontwikkelde landen	Aandelen Opkomende landen
Engagement	O.b.v. Engagement protocol en engagement- en voting principles beheerder: <ul style="list-style-type: none"> Aanpak in lijn met de UNPRI; Lange termijn. Engagement topics: Governance, strategie, milieu en social. 	O.b.v. engagement policy beheerder: <ul style="list-style-type: none"> Lange termijn; Brede range van thema's onder te verdelen naar Governance, strategie, milieu en social.
Stemmen	Zie hierboven	O.b.v proxy voting policy beheerder.
Uitsluiting	<ul style="list-style-type: none"> Op basis van UN Global Standards²; Controversiële wapens (cluster munitie producenten en anti-personeel mijnproducenten); Bedrijven met de hoogste koolstofintensiteit; Tabak. 	<ul style="list-style-type: none"> Op basis van UN Global Compact principes; Ondernemingen betrokken bij de productie of verkoop van tabak; Ondernemingen betrokken bij de productie van controversiële wapens; Ondernemingen met een controversiële samenstelling van het bestuur.
Overig	-	-

Portefeuille Fonds/Mandaat	Bedrijfsobligaties	Emerging Market Debt	High Yield
Engagement	Engagement beleid beheerder waarbij ook daadwerkelijk wordt verkocht als een onderneming niet presteert.	-	Engagementbeleid beheerder
Stemmen	-	-	Proxy voting beheerder
Uitsluiting	<ul style="list-style-type: none"> Ongewenste sectoren zoals tabak, gok- en wapenindustrie 'worst-in-class' ondernemingen voor wat betreft carbon intensiteit en ondernemingen met bepaalde omzet uit 'coal fired energy generation' en 'coal mining'. 	O.b.v. Global Compact <ul style="list-style-type: none"> Thermal coal Tabak Wapenindustrie NB geen uitsluiting in het voor de EMD LC belegging.	-
Overig	<ul style="list-style-type: none"> Insluiting op basis van overweging ESG profielen van ondernemingen Impact: met green bonds. 	<ul style="list-style-type: none"> Insluiting op basis van positieve screening. Impact met green bonds. 	<ul style="list-style-type: none"> Meewegen ESG-score investeringsbeslissing

² Aanduiding voor UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGPR) en de OECD richtlijnen voor multinationale ondernemingen.

Portefeuille Fonds/Mandaat	Vastgoed	Hypotheken	Grondstoffen
Engagement	Vastgoedaandelen: engagement beleid beheerder.	-	-
Stemmen	Vastgoedaandelen: votingbeleid beheerder.	-	-
Uitsluiting	-	-	-
Overig	Direct vastgoed: Duurzaamheid is specifiek onderdeel van de portefeuilleplannen, thema's: 1. CO2-reductie 2. Sociaal 3. Gezond 4. Verbeteren GRESB-score	Verduurzaming krijgt specifieke aandacht in portefeuille. Thema's: 1. Energie labels bij onderhoud en renovatie 2. Energiebesparende maatregelen 3. CO2 footprint 4. Integraal onderdeel acceptatiebeleid Daarnaast is er specifieke aandacht van de hypotheek verstrekkers voor de financiële situatie van de geldlener, gericht op het voorkomen van verplichte verkoop.	-